

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
07.07.2017
Hetkel kehtiv
RT I, 27.06.2017, 11

Vabariigi Presidendi töökorra seadus

Vastu võetud 17.04.2001
[RT I 2001, 43, 240](#)
jõustumine 01.09.2001

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
13.03.2002	RT I 2002, 29, 174	01.07.2002
12.06.2002	RT I 2002, 57, 357	01.08.2002
29.01.2003	RT I 2003, 20, 119	15.03.2003
26.01.2006	RT I 2006, 7, 41	13.02.2006
19.06.2008	RT I 2008, 35, 213	01.01.2009
22.04.2010	RT I 2010, 19, 101	01.06.2010
17.02.2011	RT I, 21.03.2011, 1	01.01.2012
15.06.2011	RT I, 08.07.2011, 8	22.07.2011
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013
11.02.2015	RT I, 12.03.2015, 1	01.01.2016
14.06.2017	RT I, 27.06.2017, 3	07.07.2017

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesolev seadus sätestab Eesti Vabariigi põhiseadusest (edaspidi *põhiseadus*) tulenevate Vabariigi Presidendi volituste tekkimise ja lõppemise ning Vabariigi Presidendi ametiülesannete täitmise korralduse.

§ 2. Vabariigi President

- (1) Vabariigi President on Eesti riigipea.
- (2) Vabariigi President on isik, kes on valitud Vabariigi Presidendiks Vabariigi Presidendi valimise seaduses ettenähtud korras.
- (3) Käesolevat seadust kohaldatakse asjakohaste erisustega ka Riigikogu esimehele Vabariigi Presidendi ülesannetes.

2. peatükk VABARIIGI PRESIDENDI VOLITUSED

§ 3. Vabariigi Presidendi ametisseastumine

- (1) Vabariigi Presidendi ametiaeg on viis aastat ja algab ametisseastumise päevast.
- (2) Vabariigi President annab ametisse astudes Riigikogu ees vastavalt põhiseaduse §-le 81 ametivande.

(3) Vabariigi President kirjutab alla ametivande tekstile, mida tema ametivolituste ajal hoitakse Riigikogu Kantseleis ja pärast ametivolituste lõppemist Rahvusarhiivis.
[RT I, 21.03.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(4) Vabariigi Presidendi valimise korral järjestikku teiseks ametiajaks astub ta ametisse käesolevas paragrahvis määratud korras.

§ 4. Vabariigi Presidendi volituste peatumine

(1) Vabariigi Presidendi volitused peatuvad, kui:
1) ta on ajutiselt võimetu täitma oma ülesandeid;
2) ta on võetud kriminaalvastutusele vastavalt Vabariigi Presidendi ja Vabariigi Valitsuse liikme kohtulikule vastutusele võtmise korra seadusele;
3) ta on tunnistatud kehtvalt võimetuks täitma oma ülesandeid.

(2) Vabariigi Presidendi volituste peatumise korral lähevad need ajutiselt üle Riigikogu esimehele, kes hakkab täitma Vabariigi Presidendi ülesandeid.
[RT I 2002, 29, 174- jõust. 01.07.2002]

§ 5. Vabariigi Presidendi ajutine võimetus täita oma ülesandeid

(1) Kui Vabariigi President on haiguse või muu takistuse tõttu ajutiselt võimetu täitma oma ülesandeid, teeb ta Riigikogu esimehele selle kohta kirjaliku avalduse, milles nimetab põhjuse.
[RT I, 27.06.2017, 3- jõust. 07.07.2017]

(2) Kui Vabariigi President on võimetu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avaldust esitama või tema asukoht on üle 48 tunni teadmata, teeb seda õiguskantsler.
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(3) Vabariigi Presidendi volitused lähevad käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhtudel Riigikogu esimehele üle avalduse saamisest.

§ 6. Vabariigi Presidendi volituste peatumine kriminaalvastutusele võtmisel

(1) Vabariigi Presidendi volitused peatuvad Riigikogu otsusest anda nõusolek Vabariigi Presidendi kriminaalvastutusele võtmiseks.

(2) Vabariigi Presidendi volituste taastumise aluseks on tema suhtes õigeksmõistev kohtuotsus või tema kriminaalasja lõpetamine.

§ 7. Vabariigi Presidendi ametivolituste taastumine

Kui Vabariigi Presidendi volituste peatumise aluseks olnud asjaolu on ära langenud, taastuvad volitused alates Vabariigi Presidendi otsusest asuda täitma oma ülesandeid.

§ 8. Vabariigi Presidendi volituste korraline lõppemine

(1) Vabariigi Presidendi volitused lõpevad korraliselt, kui ametisse astub järgmine Vabariigi President.

(2) Vastavalt põhiseaduse §-le 131 ei valita Vabariigi Presidenti ega lõpe tema volitused erakorralise ega sõjaseisukorra ajal, välja arvatud kestva võimetus korral oma ülesandeid täita.

§ 9. Vabariigi Presidendi volituste ennetähtaegne lõppemine

Vabariigi Presidendi volitused lõpevad enne tähtaega, kui:

- 1) ta astub ametist tagasi;
- 2) ta sureb;
- 3) jõustub teda süüdi mõistev kohtuotsus.
- 4) [kehtetu -RT I 2002, 29, 174- jõust. 01.07.2002]

§ 10. Vabariigi Presidendi tagasiastumine

(1) Ametist tagasiastumiseks esitab Vabariigi President Riigikogu esimehele põhjendatud kirjaliku avalduse.

(2) Vabariigi President teeb avalduse ametist tagasiastumise kohta Riigikogu esimesel istungil samal või järgmisel nädalal pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avalduse esitamist.

(3) Vabariigi Presidendi volitused lõpevad, kui ta on ametist tagasiastumise teatavaks teinud Riigikogu istungil. Kui Vabariigi President ei ole võimeline Riigikogu ees esinema, teeb seda Riigikogu esimees.

§ 11. Vabariigi Presidendi kestev võimetus täita oma ülesandeid

- (1) Vabariigi Presidendi kestev võimetus on tema tervisest tulenev ilmne võimetus täita oma ülesandeid.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 toodud asjaolu esinemisel esitab õiguskantsler Riigikohtule põhjendatud taotluse tunnistada oma otsusega Vabariigi President kestvalt võimetuks täitma oma ülesandeid.
- (3) Riigikohtu üldkogu vaatab taotluse läbi ja teeb otsuse viivitamata.
- (4) Riigikohtu otsus, millega Vabariigi President tunnistatakse kestvalt võimetuks täitma oma ülesandeid, jõustub väljakuulutamise päeval.
- (5) Vabariigi Presidendi volitused peatuvad Riigikohtu otsuse jõustumisel ja Riigikogu esimees täidab ajutiselt Vabariigi Presidendi ülesandeid kuni järgmise Vabariigi Presidendi ametisseastumiseni.

§ 12. Riigikogu esimees Vabariigi Presidendi ülesannetes

- (1) Riigikogu esimehe volitused Riigikogu liikmena peatuvad ajaks, mil ta täidab Vabariigi Presidendi ülesandeid.
- (2) Kui Riigikogu esimees täidab Vabariigi Presidendi ülesandeid ja tema volitused Riigikogu liikmena lõpevad seoses uue Riigikogu valimisega, täidab ta Vabariigi Presidendi ülesandeid uue Riigikogu esimehe valimiseni.
- (3) Riigikogu esimehel Vabariigi Presidendi ülesannetes ei ole õigust kuulutada välja Riigikogu erakorralisi valimisi ega keelduda seadusi välja kuulutamast Riigikohtu nõusolekuta. Nõusoleku saamiseks esitab Riigikogu esimees Riigikohtule põhjendatud kirjaliku avalduse.
- (4) Riigikohus otsustab Vabariigi Presidendi ülesannetes Riigikogu esimehele nõusoleku andmise põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduses sätestatud korras.
[RT I 2002, 29, 174- jõust. 01.07.2002]

3. peatükk VABARIIGI PRESIDENDI ÕIGUSAKTID

§ 13. Vabariigi Presidendi õigusaktid

- (1) Vabariigi Presidendi õigusaktid on seadlus, otsus ja käskkiri.
- (2) Vabariigi Presidendi õigusaktide täitmist korraldab Vabariigi Valitsus vastavalt põhiseaduse § 87 punktile 3.
- (3) Vabariigi Presidendi õigusaktid avaldatakse Riigi Teatajas.
- (4) Seadus avaldatakse koos viitega Vabariigi Presidendi otsusele seaduse väljakuulutamise kohta.
[RT I 2010, 19, 101- jõust. 01.06.2010]
- (5) Vabariigi Presidendi otsust süüdimõistetu armuandmispalve läbivaatamise kohta Riigi Teatajas ei avaldata.
[RT I 2010, 19, 101- jõust. 01.06.2010]
- (6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 nimetatud otsused avaldatakse Vabariigi Presidendi Kantsleil dokumendiregistris.
[RT I 2010, 19, 101- jõust. 01.06.2010]

§ 14. Vabariigi Presidendi seadlus

- (1) Vabariigi Presidendi seadlus on seaduse jõuga õigustloov akt.
- (2) Kui Riigikogu ei saa kokku tulla ja on ilmnenu edasilükkamatu riiklik vajadus, võib Vabariigi President anda seadlusi, mis kannavad Riigikogu esimehe ja peaministri kaasallkirja.
- (3) Vabariigi Presidendi seadlusega ei saa kehtestada, muuta ega tühistada põhiseaduse §-s 110 nimetatud seadusi.
- (4) Vabariigi Presidendi õigustloovate aktide üle teostab järelevalvet õiguskantsler.

§ 15. Seadluse kaasallkirjad

(1) Enda allkirjastatud seadluse teksti edastab Vabariigi President Riigikogu esimehele kaasallkirja saamiseks. Riigikogu esimees otsustab kaasallkirja andmise seadluse kättesaamisest 24 tunni jooksul ja edastab seadluse teksti viivitamata peaministrile. Peaminister otsustab kaasallkirja andmise 24 tunni jooksul ja edastab seadluse teksti viivitamata Vabariigi Presidendile.

(2) Kui seadluse algatab Riigikogu esimees, edastab ta oma kaasallkirjaga seadluse teksti peaministrile. Peaminister otsustab kaasallkirja andmise 24 tunni jooksul ja edastab seadluse teksti viivitamata Vabariigi Presidendile.

(3) Kui seadluse algatab peaminister, edastab ta oma kaasallkirjaga seadluse teksti Riigikogu esimehele. Riigikogu esimees otsustab kaasallkirja andmise 24 tunni jooksul ja edastab seadluse teksti viivitamata Vabariigi Presidendile.

(4) Riigikogu esimees ja peaminister teavitavad teineteist kaasallkirja andmisest või sellest keeldumisest ning teatavad sellest viivitamata Vabariigi Presidendile. Kaasallkirja andmisest keeldumise korral lisatakse tagastatavale seadlusele kirjalik keeldumise põhjendus.

§ 16. Vabariigi Presidendi seadluse jõustumine

Vabariigi Presidendi seadlus jõustub Riigi Teatajas avaldamise päevale järgneval päeval, kui seadluses eneses ei ole sätestatud teist tähtaega.

§ 17. Vabariigi Presidendi seadluse kehtivus

Vabariigi President esitab seadluse või seadlused Riigikogule selle kokkutuleku päeval. Riigikogu võtab vastavalt põhiseaduse § 109 lõikele 2 viivitamata vastu seaduse Vabariigi Presidendi seadluse või seadluste kinnitamise või tühistamise kohta.

§ 18. Vabariigi Presidendi otsus ja käskkiri

(1) Vabariigi Presidendi otsus ja käskkiri on üksikaktid.

(2) Vabariigi President võtab oma põhiseaduslike ülesannete täitmiseks vastu otsuseid.

(3) Riigikaitse kõrgeima juhina ja Vabariigi Presidendi Kantslei tegevuse korraldamiseks annab Vabariigi President käskkirju.

(4) Vabariigi Presidendi otsused ja käskkirjad jõustuvad nende allakirjutamisega, kui nendes enestes ei sätestata teist tähtaega.

4. peatükk

AMETISSENIMETAMISED JA AMETIST VABASTAMISED

§ 19. Ametissenimetamise ja ametist vabastamise kord

(1) Vabariigi President nimetab ametisse ja vabastab ametist Eesti Panga nõukogu ettepanekul Eesti Panga presidendi vastava ettepaneku saamisest 30 tööpäeva jooksul.

(2) [Kehtetu -RT I, 08.07.2011, 8- jõust. 22.07.2011]

(3) Vabariigi President nimetab Riigikohtu ettepanekul kohtunikud vastava ettepaneku saamisest 30 tööpäeva jooksul.

(4) Vabariigi President võib keelduda käesolevas paragrahvis nimetatud isikuid ametisse nimetamast, kui see on vastuolus seadusega või riigi huvidega.

§ 20. Ametissenimetamiseks esitamine

(1) Vabariigi President teeb Riigikogule ettepaneku Riigikohtu esimehe, Eesti Panga nõukogu esimehe, riigikontrolöri ja õiguskantsleri ametisse nimetamiseks põhiseaduse § 78 punkti 11 kohaselt. [RT I, 08.07.2011, 8- jõust. 22.07.2011]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ametiisiku volituste tähtaegse lõppemise korral teeb Vabariigi President ametissenimetamise ettepaneku Riigikogule hiljemalt 30 tööpäeva enne vastava ametiisiku volituste tähtaegset lõppemist.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ametiisiku volituste ennetähtaegse lõppemise korral teeb Vabariigi President ametissenimetamise ettepaneku Riigikogule nelja kuu jooksul, alates vastava ametiisiku volituste ennetähtaegsest lõppemisest.

[RT I 2003, 20, 119- jõust. 15.03.2003]

5. peatükk

VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI

§ 21. Vabariigi Presidendi Kantslei

(1) Vabariigi Presidendi juures on Vabariigi Presidendi Kantslei.

(2) Vabariigi Presidendi Kantslei on riigi ametiasutus, mis täidab seadustest tulenevaid ülesandeid ja Vabariigi Presidendi antud ülesandeid.

(3) Vabariigi Presidendi Kantslei asukoht on Tallinn.

(4) Vabariigi Presidendi Kantslei kulud kaetakse riigieelarvest.

(5) Vabariigi Presidendi Kantslei registreeritakse riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris selle registri põhimääruses sätestatud korras.

[RT I 2002, 57, 357- jõust. 01.08.2002]

§ 22. Vabariigi Presidendi Kantslei ülesanded ja struktuur

(1) Vabariigi Presidendi Kantslei:

- 1) korraldab Vabariigi Presidendi asjaajamist ja tehnilist teenindamist;
- 2) korraldab Vabariigi Presidendi suhtlemist teiste ametiasutustega;
- 3) teavitab Vabariigi Presidendi sise- ja välispoliitilistest probleemidest;
- 4) nõustab Vabariigi Presidendi ametiülesannete täitmisega seotud küsimustes;
- 5) valmistab ette Vabariigi Presidendi õigusaktide eelnõusid;
- 6) korraldab Vabariigi Presidendi välissuhtlemist;
- 7) korraldab Riigikaitse Nõukogu asjaajamist;
- 8) korraldab Vabariigi Presidendi ja tema abikaasa ametihüvede rakendamist;
- 9) korraldab Vabariigi Presidendi Kantslei ja Vabariigi Presidendi arhiivi;
- 10) teenindab Vabariigi Presidendi nõuandvaid komisjone ja nõukogusid.

(2) Vabariigi Presidendi Kantslei koosseisu kuuluvad osakonnad ja muud struktuuriüksused vastavalt Vabariigi Presidendi Kantslei põhimäärusele.

(3) Vabariigi Presidendi Kantslei teenistujad valmistavad Vabariigi Presidendile esitamiseks ette Vabariigi Presidendi nimele tulnud ametliku kirjavahetuse.

(4) Vabariigi President võib moodustada nõuandva õigusega komisjone ja nõukogusid, mille ülesanded ning töökorra ta ise määrab.

(5) Oma ülesannete täitmiseks on Vabariigi Presidendi Kantsleil õigus saada asjaomaseid dokumente ja teavet teistelt riigi ja kohaliku omavalitsuse ametiasutustelt.

[RT I 2006, 7, 41- jõust. 13.02.2006]

§ 23. Vabariigi Presidendi Kantslei direktor

(1) Vabariigi Presidendi Kantsleid juhib Vabariigi Presidendi Kantslei põhimääruses sätestatud korras direktor.

(2) Vabariigi Presidendi Kantslei direktori nimetab ametisse ja vabastab ametist Vabariigi President.

(2¹) Vabariigi Presidendi Kantslei direktor vabastatakse teenistusest, kui Vabariigi Presidendi hinnangul tema koostöö direktoriga ei laabu. Vabariigi Presidendi Kantslei direktorit ei tohi teenistusest vabastada koostöö mittelaabumise tõttu enne kuue kuu möödumist Vabariigi Presidendi ja direktori koos töötamise algusest.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(2²) Teenistusest vabastamise korral käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ sätestatud alusel makstakse Vabariigi Presidendi Kantslei direktorile hüvitisena kuue kuu ametipalk.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(3) Vabariigi Presidendi Kantselei direktor nimetab ametisse ja vabastab ametist Vabariigi Presidendi Kantselei teenistujad.

(4) Avaliku teenistuse seaduse § 33 alusel ametniku Vabariigi Presidendi nõunikuks üleviimise korral ei tohi üleviimise tähtaeg ületada Vabariigi Presidendi volituste aega.
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 24. Vabariigi Presidendi Kantselei põhimäärus

(1) Vabariigi Presidendi Kantselei tegevuse korraldus on määratud Vabariigi Presidendi Kantselei põhimäärusega.

(2) Vabariigi Presidendi Kantselei põhimääruse kinnitab Vabariigi President käskkirjaga direktori ettepanekul.

(3) Vabariigi Presidendi Kantselei põhimäärus peab sisaldama:

- 1) ülesanded;
- 2) juhtimise korralduse;
- 3) struktuuri ja struktuuriüksuste põhiülesanded;
- 4) muud Vabariigi Presidendi Kantselei ülesannete täitmiseks vajalikud sätted.

6. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 25. –§ 29.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 30. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2001. aasta 1. septembril.